

Smijernsport fra Gan Gjerdeservice.

Tyven, tyven skal du hete

Men når tyven er ansatt i Oslo kommune,
kommer det an på hvilken stilling han har.

Rapport 1/2007 fra Antikorrupsjonsutvalget i Rødt Oslo

Hftet er laga av Antikorrupsjonsutvalget i Rødt Oslo som nå ledes av bystyremedlem Erling Folkvord. I denne saka har Antikorrupsjonsutvalget gjennomgått en rekke dokumenter som byrådet har unntatt fra offentlighet. Å offentliggjøre deler av disse dokumentene er helt nødvendig for å dokumentere en forskjellsbehandling som vi tror mange ønsker å få slutt på.

Ta kontakt med bystyregruppas kontor hvis d vil bestille flere hefter eller kontakte Rødt Oslos Antikorrupsjonsutvalg. **Tlf:** 23 46 19 21 **Nett:** www.rodtoslo.no

Adr: RVs bystyregruppe, Rådhuset, 0037 Oslo **E-post:** oslo@roedt.no

Noen av personene som omtales i denne rapporten:

Byråd Peter N. Myhre (FrP):

Er politisk leder for Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Politisk ansvarlig for Renovasjonsetatens virksomhet og for å føre tilsyn og kontroll med at alt går riktig for seg.

Kommunaldirektør Jo Frisch:

Den administrative lederen for Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Han hjelper byråd Myhre å passe på alt går riktig for seg. Har tidligere vært aktiv politiker og byråd for Høyre på samme saksfelt.

Etatsjef Lasse Ramdahl:

Etter svak styring og mange konflikter fra 1999 blei han i oktober 2005 fjerna fra jobben. Først fikk han permisjon med lønn i ett år. Så fikk han en endringsoppsigelse i 2006. Han har fortsatt fast stilling i Oslo kommune og samme lønna som da han var etatsjef.

Avdelingsdirektøren:

Er en av hovedpersonene i denne historien.

Seksjonslederen:

Var avdelingsdirektørens nærmeste medarbeider. Han fikk avskjed da saka var ferdig granska og leverte omtrent samtidig sin egen oppsigelse.

Innhold:

Innledning	5
1. Historia om avdelingsdirektøren som stjal (av) lasset	6
Bakgrunn	6
Ryktene blant de ansatte.....	8
23. februar 2006: Rapporten fra Seksjon for internrevisjon	9
Konklusjoner fra Seksjon for internrevisjon angående avdelingsdirektøren: 10	
20. mars 2006: Kommuneadvokatens vurdering av avdelingsdirektøren.....	11
3. juli 2006: PricewaterhouseCoopers til Seksjon for internrevisjon	13
28. september 2006: Byrådsavdeling for miljø og samferdsel oppsummerer 17	
Saka avsluttes	19
Høsten 2006.....	19
Juni 2007	21
2. Nei, nei, gutt - dette må bli slutt!.....	23
3. Avskjed er Oslo kommunes reaksjon når en underordna stjeler i arbeidstida.....	25
Bensintyveri for 5 207 kroner.....	25
Påstand om tyveri av to ganger 500 kroner	25
«Lånte» penger av klient – fikk avskjed.	26
Byrådets holdning er klar – når det gjelder underordna ansatte	28
4. Noe må gjøres.....	29

Innledning

På 1990-tallet blei Oslo kommune rysta av en korrupsjonsskandale hvor både politikere og kommunale ledere var innblanda. Mange trur nok at kommunen lærte av sine feil og utvikla systemer og holdninger som sikra at dette ikke skulle skje igjen. I dette heftet får du vite noe om hvor dårlig det står til med både systemene og holdningene.

Vi skal vise at systemet virker sånn at jo nærmere tjuvene sitter kommunens toppledelse på Rådhuset, jo mer kan de stjele uten å bli tatt. Vanlige ansatte kan bli avskjediga for noen hundrelapper.

Vi ser først på ei historie fra virkeligheten der et eksternt konsultentselskap blir leid inn for å etterforske en avdelingsdirektør. Både funnene deres og konklusjonen er nokså tydelig: Avdelingsdirektøren er en tvilsom figur som både stjeler og ljuger.

Da er det interessant å se åssen både byråd Peter N. Myhre, Seksjon for internrevisjon ved Byrådslederens kontor og Kommuneadvokaten er enige om å frifinne avdelingsdirektøren fordi tjuveriet er for lite «s sofistikert».

Hva slags system er dette? Er Oslo kommune en så omsorgsfull arbeidsgiver at den tilgir sånt og gir sine ansatte en ny sjanse?

Så ser vi på tre saker der de mistenkte er underordna ansatte. I den ene saka var det usikkert om det virkelig var et simpelt tyveri, i den andre var det to ganger 500 kroner som blei borte. Den tredje gjelder en sjåfør som fylte kommunal bensin på egen bil. Alle tre fikk avskjed – blei oppsagt på flekken. Tyveriet av de to 500-lappene blei politianmeldt, og bydelen la seg i selen for å hindre at vedkommende skulle få en tilsvarende jobb noe sted.

Dette var en resolutt reaksjon, men nokså hardhendt. Det uttrykker gode holdninger når Oslo kommune reagerer på at brukernes penger blir stjålet eller forsvinner. Men hva slags holdninger har egentlig kommunens ledelse når de ikke erstatter det som er stjålet?

Og ikke minst: Hva slags holdninger og system er det som gir så ulik praksis når byrådet blir kjent med økonomiske misligheter? Kan det være slik at byrådet ønsker å tilgi de tjuvene som har kortest avstand til dem sjøl?

RV krever at Oslo kommune lager en fast praksis i uredelighetssaker, der Kong Salomo og Jørgen Hattemaker får samme behandling.

1. Historia om avdelingsdirektøren som stjal (av) lasset

Bakgrunn

Avdelingsdirektøren blei ansatt i Renovasjonsetaten i 2001 med ansvar for Brobekk gjenbruksstasjon og alle aktivitetene på Grønmo. Hans nærmeste medarbeider der var seksjonslederen i samme avdeling. De andre ansatte opplevde de to som kamerater som beskytta hverandre mot kritikk. De støtta hverandre i ett og alt, blant anna rotete anskaffelser og en sammenblanding av private og kommunale interesser.

Dette blei bekrefta da mislighetssaka kom for en dag. Avdelingsdirektøren slo fast at han hadde full tillit til at seksjonslederen hadde reint mel i posen. Han hevda at underordna ansatte dreiv heksejakt på seksjonslederen.

Renovasjonsetaten har en lang historie når det gjelder å gjøre ulovlige innkjøp. Etatsjef Lasse Ramdahl (1999-2005) mente at når han var etatsjef, var det han som skulle vurdere hvilke kommunale regler som måtte følges. Og etter som tida gikk, syntes Ramdahl at stadig flere regler kunne oversees. Det var vanskelig for ansatte å protestere mot ulovlige innkjøp uten å pådra seg sjefenes vrede.

Når direktør, avdelingsdirektør og seksjonsleder var enige om at innkjøpsrutinene var tungvinte, skyldte de på innkjøpssjefen som de mente var udugelig. I løpet av fire-fem år kjøpte etaten konsulenttjenester for minst 30 millioner kroner uten konkurranse. I en periode var både IT-sjefen og økonomidirektøren innleide konsulenter uten lovlig kontrakt, og på nærmest ubestemt tid.

En av konsulentene var gammel kollega av etatsjef Ramdahl. Da advokat Terje Grønn i 2000 måtte slutte som administrerende direktør i Den norske revisorforening, starta han opp privatpraksis. Ramdahl ga ham oppdrag for minst 300 000 kroner i Renovasjons-etaten – uten konkurranse, sjølsagt.

I Oslo kommune skal etatene bare hente inn juridisk bistand fra Kommuneadvokaten. Etatsjef Ramdahl brøt disse reglene hvert år i perioden 2002-2005. Da RV i bystyret 25. oktober 2006 spurte byråd Peter N. Myhre om hvorfor han – som har plikt til å føre tilsyn med sine etater – ikke grep inn mot dette, svarte byråden bare at etatsjefens ulovligheter «var ikke kjent for

meg på det daværende tidspunkt». Alle anskaffelsene skjedde uten at etatens overordna i Rådhuset etterspurte konkurranseutlysninger, til tross for at ansatte i byrådsavdelinga var godt kjent med forholda og slo vitser om etatens «huskonsulenter».

Før vi går videre er det nødvendig å fortelle litt om hvordan Oslo kommune er organisert. Byrådet er kommunens «regjering» og er underordna bystyret sjøl om byrådet ikke er valgt av bystyret. Administrasjonen av kommunen er delt i seks «departement» kalt byrådsavdelinger. Renovasjonsetaten ligger under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Byråd Peter N. Myhre (Frp) er politisk leder av denne avdelinga. Høyremannen Jo Frisch - en av Myhres forgjengere som byråd på samme sektor - er kommunaldirektør og administrativ leder.

Byrådet ledes av Erling Læe (H).

Byrådslederens avdeling omfatter bl.a. Seksjon for internrevisjon. Internrevisjonen skal følge med i ledelsen av Oslo kommune, foreslå forbedringstiltak der de oppdager mangler og i det hele tatt være i forkant for å hjelpe byrådet med å forebygge at uregelmessigheter eller misligheter oppstår. Det vil si at Internrevisjonen arbeider for byrådet, som i dag består av Høyre og FrP.

Kommunerevisjonen arbeider derimot med bystyret som oppdragsgiver. Kommunerevisjonen kontrollerer stort sett i ettertid. Mislighetssaker som granskes av Kommunerevisjonen, og som så kommer til bystyret, kan lett bli en politisk belastning for byrådet.

Det er derfor grunn til å spørre om ikke byrådet noen ganger ber Internrevisjonen om å prøve å feie saker under teppet for å unngå at Kommunerevisjonen skal trå til med den risikoen det da er for påfølgende politisk uro eller kritikk av byrådet.

Peter N. Myhres byrådsavdeling avholder tre-fire ganger i året etatstyringsmøter mellom kommunaldirektør Jo Frisch og ledelsen i Renovasjonsetaten. Man må spørre seg hva som har vært innholdet i disse møtene, og hva slags styring det egentlig har vært snakk om.

Etter mye uro i etaten, fikk etatsjef Ramdahl et års «pause» (permisjon med lønn) fra 24. oktober 2005. Mange ansatte meldte umiddelbart fra om

uregelmessigheter til fungerende etatsjef. Han meldte straks saka videre, og Seksjon for internrevisjon ved byrådsleders kontor satte i gang å undersøke anskaffelsene i etaten. Alle avdelinger blei gjennomgått, men ikke alle innkjøpene.

Da Internrevisjonen var ferdig med sine undersøkelser, leide de i april 2006 inn PricewaterhouseCoopers (heretter forkorta: PwC) for å undersøke om det hadde forgått korrupsjon eller uheldig samrøre mellom ansatte og enkelte leverandører til etaten. Kommuneadvokaten blei to ganger bedt om å vurdere saka : Først på grunnlag av rapporten fra Seksjon for internrevisjon, og så på nytt etter at granskerne i PwC hadde levert sin rapport om avdelingsdirektøren og seksjonslederen.

Ryktene blant de ansatte

Rykter om uregelmessigheter i avdelingsdirektørens del av Renovasjonsetaten hadde gått i flere år uten at byrådet tok fatt i dem. Enkelte ansatte nekta å attestere fakturaer fordi de ikke hadde innsyn i leveransene som lå bak. De nekta rett og slett å bryte kommunens regler.

- Det blei fortalt at både seksjonslederen og avdelingsdirektøren brukte flere av etatens leverandører til private oppdrag.
- En innleid sjåfør fortalte at han hadde kjørt to containerlass med jord og et containerlass med grus til avdelingsdirektørens hytte på Jeløya utafor Moss.
- Seksjonslederen brukte en av etatens varebiler jevnlig i sin kones næringsvirksomhet. Hun drev et eksport- og importfirma med deres felles bolig som forretningsadresse.
- Det gikk også flere konkrete rykter som vi ikke vil komme nærmere inn på her.

På grunn av det helt spesielle, nære forholdet mellom avdelingsdirektøren og seksjonslederen, ble ikke meldingene/kritikken fra ansatte hørt på. Tvert imot opplevde ansatte at de som protesterte eller meldte fra, blei stempla som «vanskelige».

23.2.2006: Rapporten fra Seksjon for internrevisjon

Internrevisjonen starta sine undersøkelser av avdelingsdirektøren høsten 2005, kort tid etter at den konstituerte etatsjefen hadde rapportert om hva ansatte fortalte straks etatsjef Ramdahl var borte. Undersøkelsen bekrefter en rekke rykter:¹

1. Tatt kompostjord til privat bruk uten å betale.

«Han [Avdelingsdirektøren] innrømmer å ha hentet noe kompostjord på Brobekk til sin hytte på Jeløya. (...) Han erindrer ikke å ha fått tilkjørt noen containerlass med jord av etatens transportør.»

2. Tatt et containerlass med grus til privat bruk uten å betale.

«Avdelingsdirektøren bekrefter at dette medfører riktighet. (...) Det legges også til grunn at transporten av containerlasset [til avdelingsdirektørens hytte på Jeløya] med etatens sjåfør er belastet etaten.»

- 3 Sammenblanding av egne og etatens interesser gjennom privat bruk av firmaer som også benytter etaten.

«I notat fra avdelingsdirektøren ... opplyser han at han ved to tilfeller har benyttet seg av tjenester fra firmaer som også etaten benytter.»

I det ene tilfellet har han betalt kr 42 500,- mindre enn prisoverslaget for dreneringsarbeid ved villaen sin på Nordstrand. I et notat datert 31. januar 2006 forklarer avdelingsdirektøren dette:

«med at oppdraget ble billigere da dreneringens tilknytningspunkt var lettere å finne og reparere enn antatt.»

Internrevisjonen påpeker at:

«fakturaen stilet til avdelingsdirektøren er ikke spesifisert og dermed vanskelig å etterprøve.»

¹ Sitatene er henta fra Seksjon for internrevisjons rapport datert 23. februar 2006. For å anonymisere har vi gjennom hele dette heftet erstatta personnavn med stillingsbetegnelse.

Internrevisjonen konstaterer at to firma har:

«hatt oppdrag for Renovasjonsetaten på områder hvor avdelingsdirektøren har hatt det overordnede fag- og ledelsesansvar, samtidig som firmaene utførte likeartede private oppdrag for avdelingsdirektøren. (...) Det er Internrevisjonens vurdering at dette er en uheldig sammenblanding av roller. (...) Internrevisjonen reiser derfor spørsmål om disse forhold er i strid med kommunens etiske regler og de hensyn som begrunner dette regelverket.»

Dette spørsmålet er åpenbart retta til byråd Peter N. Myhre og byrådsleder Erling Lae.

4. Manglende oppfølging av seksjonslederen.

«Avdelingsdirektøren selv har (...) benektet å ha kjennskap til seksjonslederens innblanding av privat virksomhet i etaten (...) og at han ikke ville ha tolerert dettedersom han hadde hatt kjennskap til det.»

Men allerede Internrevisjonens undersøkelser viser at avdelingsdirektøren her snakker usant, ettersom

«Bilagsgjennomgangen viser at avdelingsdirektøren selv har attestert enkelte bilag som er mangelfullt dokumentert sammen med seksjonslederen.»

5. Seksjonslederens privatbruk av etatens kjøretøy og transportører.

«Seksjonslederen hevder at han (...) har fått tillatelse av avdelingsdirektøren til å benytte etatens biler.»

Konklusjoner fra Seksjon for internrevisjon angående avdelingsdirektøren:

Bygd på sine begrensa undersøkelser trakk Internrevisjonen i februar 2006 tre konklusjoner:

«1. Det er funnet privat tilegnelse av etatens eiendeler som kompostjord, grus og etatens transportør.»

2. Det er funnet at avdelingsdirektøren har gjort bruk av firmaer som samtidig har hatt oppdrag for etaten. (...)

3. Det er funnet manglende oppfølging og ivaretagelse av lederansvaret overfor seksjonslederen til tross for at avdelingsdirektøren angivelig er gjort kjent med kritikkverdige forhold rundt hans person. Det er avdekket systemsvikt og svak intern kontroll på flere områder hvor avdelingsdirektøren har et overordnet lederansvar, som i sum kan ha tilrettelagt for et system hvor misligheter og uregelmessigheter kan begås og mulighet for dokumentasjon og etterprøubarhet er liten.» [RVs understreking.]

20. mars 2006: Kommuneadvokatens vurdering av avdelingsdirektøren

På grunnlag av Internrevisjonens rapport leverte Kommuneadvokaten 20. mars 2006 en vurdering av hvilke reaksjoner som burde iverksettes overfor avdelingsdirektøren. I slike saker er Kommuneadvokaten rådgiver. Byrådsavdelingene tar beslutningene. Kommuneadvokatens hovedpunkter er:

1. Påstand står mot påstand når det gjelder mengden kompostjord som avdelingsdirektøren har tilegna seg. Avdelingsdirektøren påstår et hengerlass kjørt med hans privatbil, mens etatens innleide sjåfør påstår at 2 containerlass à 10-12 tonn ble kjørt de fem-seks milene til hytta hans på Jeløya.

Det som er sikkert, er at en av dem ljuger. Kommuneadvokaten går ikke inn på noen årsak til at sjåføren skulle dikte opp en så grov historie om oppdragsgiveren sin, mens det selv for et barn er innlysende hvorfor avdelingsdirektøren skulle lyve.

Seksjonslederen fikk samtidig utført samme «tjeneste» som avdelingsdirektøren. Om dette skriver Kommuneadvokaten i en annen rapport at det er:

«... å anse som tyveri, overtredelse av straffelovens § 257. Forholdet er således ikke bare uetisk og klanderverdig, men i tillegg straffbart.»

Kommuneadvokaten nevner ikke straffelovens § 257 i den rapporten der han kommenterer avdelingsdirektørens tjuveri av kompostjord. Senere skriver Kommuneadvokaten om disse forholdene:

«Når det gjelder tilegnelsen av kompostjord (og for avdelingsdirektørens del grus) står vi her ovenfor ulovlige (straffbare) men vesentlig mindre sofistikerte² forhold som er lettere å avsløre, som er av vesentlig mindre verdi (ca. kr 3000,-?) og som ligger enda lenger tilbake i tid (2001).»

Kommuneadvokaten synes at den nyansatte avdelingsdirektøren var lite «sofistikert» da han i 2001 begynte å stjele fra Renovasjonsetaten i full åpenhet. Det er vanskelig å være uenig med ham her, men er det nødvendig at forbrytelser må være «sofistikerte» for å straffes?

Kommuneadvokaten skriver at de er lettere å avsløre – men greier ikke å få klarhet i om det gjelder en privat liten henger eller 20 – 24 tonn kompostjord gratis tilkjørt. Kommuneadvokaten skriver at sakene ligger enda lenger tilbake i tid, men han unngår å nevne at ansatte prøvde å melde fra tidligere, og at de da ble stoppet av samme avdelingsdirektør.

Dessuten går Kommuneadvokaten glipp av et viktig poeng:

Avdelingsdirektøren og seksjonslederen stjal kompostjord *samtidig* da avdelingsdirektøren i 2001 var helt fersk i etaten. Og dette skjedde samtidig med at seksjonslederens misligheter i forhold til etatens leverandører tok av. Det er påfallende at Kommuneadvokaten overser at 2001 og tyveriene av kompostjord både er oppstarten på mislighetene og på avdelingsdirektørens karriere. Avdelingsdirektørens «usofistikerte» tjuveri av kompostjord ble opptakten til noe mer, nemlig en aksept av samrøre, tyveri og uredeligheter.

Hvis Kommuneadvokaten hadde hatt vilje til å se dette poenget, ville det også vært lettere å se avdelingsdirektørens motiv for å benekte at han i fem år hadde kjent til seksjonslederens misligheter.

2. Kritikk for manglende etterleving av regelverket og manglende oppfølging av seksjonslederen. Det mangler dokumentasjon på at avdelingsdirektøren

² Sofistikert (av eng. *sophisticated*), eg. spissfindig; elegant, raffinert. (Caplex)

kjente til de kritikkverdige forholdene rundt seksjonslederen.

«I fravær av en grundigere dokumentasjon av avdelingsdirektørens evt. kunnskap om disse forhold, som det f.eks. ville vært mulig å gjennomføre under en evt. rettssak» anser ikke Kommuneadvokaten at dette punktet i kritikken er bevist.

Flere ansatte fortalte til Internrevisjonen at de hadde varslet avdelingsdirektøren om seksjonslederens aktiviteter, men dette benekter avdelingsdirektøren. Kommuneadvokaten vurderer ikke videre om en rettssak kunne være nyttig.

3. Sammenblanding av egne og etatens interesser. Det er dokumentert at avdelingsdirektøren fikk utført oppdrag fra etatens leverandører.

«Kommuneadvokaten har imidlertid ikke funnet dette kritikkverdig, så lenge den kommunalt ansatte ikke får arbeider utført for seg til en rimeligere pris, som motytelse for at det samme firmaet får oppdrag fra kommunen. Jeg kan ikke se at det er dokumentert å ha funnet sted idet foreliggende tilfellet for så vidt gjelder avdelingsdirektøren.»

Dette sitatet er det god grunn til å merke seg. Vi skal komme tilbake til hva Kommuneadvokaten og byrådet sier når innleide granskere dokumenterer at avdelingsdirektøren sparte penger både på gratis vennetjenester fra en leverandør og på svart betaling.

3. juli 2006: PricewaterhouseCoopers til Seksjon for internrevisjon

Etter at Kommuneadvokatens første vurdering forelå, bestemte Internrevisjonen seg – etter avtale med Peter N. Myhres byrådsavdeling - for å be PwC foreta en nærmere granskning. Rapporten fra PwC som vi siterer fra, er datert 3. juli 2006.

Ansatte fortalte også sine historier til granskerne i PwC. Disse undersøkte så de ulike anskaffelsene, kontakta de sju firmaene saka gjaldt, og intervjuet avdelingsdirektøren og nøkkelpersoner i disse firmaene.

For avdelingsdirektørens del dreide påstandene seg om kjøp av private

tjenester fra tre firma som samtidig var leverandører til etaten. Seksjonslederen fikk også private leveranser fra de samme firmaene i samme periode. Dette tyder på at de to handlet i tospann.

Gan gjerdeservice fakturerte etaten for til sammen 654 000 kroner i perioden 2002 til 2005. Samtidig skaffa de avdelingsdirektøren gjerde og smijernsport som ble betalt i henhold til faktura 25.6.2004 pålydende 16.864,- kroner. Samtidig var fakturaene fra Gan Gjerdeservice til etaten svært mangelfulle og vanskelige å etterprøve.

SK Graving fakturerte etaten for tilsammen 5,4 millioner kroner i perioden 2002 til 2005. I 2004 utførte de dreneringsarbeider hos avdelingsdirektøren. Fakturaene fra SK Graving til etaten var svært mangelfulle og vanskelige å etterprøve.

Sitat fra PwC-rapporten:

«SK Graving har gjort gravearbeider hos avdelingsdirektøren privat. Det foreligger tilbud av 03.06.04 stort kr 104 519,60 inkl mva og faktura av 20.10.04 pålydende kr 62 000 inkl mva med tekst "Avtalt forhåndspris". Dette beløpet er dokumentert betalt av avdelingsdirektøren. Daglig leder i SK Graving forklarte i intervjuet med PwC at avdelingsdirektøren også betalte kr 30 000 kontant og "svart". Dette ble bekreftet av avdelingsdirektøren.»

Denne bekreftelsen kom seint. Først forklarte avdelingsdirektøren at 62 000 kroner var hele summen han hadde betalt, slik han tidligere hadde skrevet til Internrevisjonen. Konfrontert med opplysningene fra daglig leder i SK Graving innrømma han at den skriftlige forklaringa hans var oppdikta og sa at han hadde «betalt svart et beløp på kr 15 000.» Men i etterkant av intervjuet sendte han en bekreftelse på at den svarte betalinga var kr 30 000. Det betyr at han og leverandøren også samarbeidde om momsunndragelse.

EL-SAM installasjon fakturerte etaten for til sammen 650 000 kroner i 2004/2005. El-Sam AS har også i følge avdelingsdirektøren levert arbeid hos

avdelingsdirektøren som det ikke er fakturert for. Dette var montering av fotocelle for utelys hos avdelingsdirektøren. Samtidig utførte firmaet arbeid hos seksjonslederen som de overfor PwC kalte en vennetjeneste.

På grunn av særdeles lite dokumentasjon rundt anskaffelsene i etaten, tar PwC et generelt forbehold om at de fakturerte beløpa til etaten kan være høyere. Flere av anskaffelsene er gjennomført slik at det verken var mulig å se hva leveransen skulle omfatte eller hva etaten faktisk fikk levert.

Et typisk eksempel fra PwC-rapporten:

«Det er ikke beskrevet på faktura hvilken leveranse det gjelder. Det foreligger ikke tilbud på leveransen. Konteringsbilaget er ikke signert. Seksjonslederen er både bestiller og budsjettansvarlig. Bestillingsskjema er datert samme dag som faktura.»

Slike regelbrudd var gjengangere også da korrupsjonen i Boligetetaten og Vedlikeholdsetaten ble avslørt i 1990.

Ingen av innkjøpa fra de sju undersøkte firmaene (til sammen 9,4 millioner kroner) var gjort etter kommunens regelverk for anskaffelser. Det dreier seg ikke om små avvik, men årelange, systematiske og gjennomgående brudd på reglene for innkjøp og kontroll av leveranser og fakturaer. Slike tilstander over mange år er bare mulig når seksjonsleder, avdelingsdirektør og etatsjef har en felles forståelse om at det er OK å bryte lov om offentlige anskaffelser og kommunens innkjøpsregler. Det forutsetter dessuten at byråd Peter N. Myhre og byrådsavdelingen hans unnlater å føre tilsyn og kontroll.

I starten innrømmet verken seksjonslederen eller avdelingsdirektøren noe av det som hadde skjedd. Typisk for dem begge var at de bare innrømmet hendelser som granskerne kunne dokumentere. De forandret sine forklaringer etter hvert som dokumentasjonen ble lagt på bordet foran dem. Avdelingsdirektøren ble tvunget til å innrømme at han hadde dikta opp ei falsk forklaring på El-Sams prisavslag på 42 000 kroner. Etterpå endra han forklaring to ganger. Man skulle tru at troverdigheta hans som kommunal leder nå var kraftig svekket.

PwC konkluderer med:

«å anbefale følgende tiltak:

1. En byggt teknisk sakkyndig vurdering av det arbeidet som er utført privat for seksjonslederen og avdelingsdirektøren i forhold til de opplysninger som foreligger om leveransene vedrørende tilbud, fakturaer, underbilag og betaling. Hensikten med en slik vurdering er å få et bedre grunnlag for å kunne vurdere hvorvidt seksjonslederen og avdelingsdirektøren er gitt fordeler i anledning stilling i Renholdsetaten som fremstår som utilbørlige.

2. En strafferettslig vurdering av saksforholdene i forhold til straffelovens bestemmelser om korrupsjon (jfr straffelovens bestemmelser i paragraf 276 a, b og c) og økonomisk utroskap (jfr straffelovens bestemmelser i paragrafene 275 og 276).

3. En arbeidsrettslig vurdering av saksforholdene.»

Denne anbefalinga var naturlig ettersom både avdelingsdirektøren og seksjonslederen bare innrømte forhold som var dokumentert. Det var altså god grunn til å undersøke om deres private bruk av etatens leverandører var enda mer omfattende.

Når påstand står mot påstand, er det til slutt bare politietterforskning og vitneavhør i ei rettssak som kan gi avklaring.

PwC gjennomførte sin undersøkelse noen måneder etter at Internrevisjonen hadde gjennomført sin. Det er derfor påfallende at avdelingsdirektøren i intervju med PwC fortsatt ikke har funnet det formålstjenlig å bli kjent med etatens anskaffelsesrutiner.

Avdelingsdirektøren

«hadde vanskeligheter med å redegjøre for hvorledes internkontrollen skulle utøves. (...) Han kunne ikke svare på hvordan innkjøpsjefen skulle fange opp større anskaffelser, dersom disse ikke ble varslet av bestiller/budsjettansvarlig. Han kunne heller ikke redegjøre for hvordan avvik skulle avdekkes».

PwC fastslår at «mangelen på etterlevelse av regelverket og tilsvarende mangelfull internkontroll, har gjort det mulig å kunne skjule eventuelle misligheter.»

28. september 2006: Byrådsavdeling for miljø og samferdsel oppsummerer

I sin oppsummering siterer Byrådsavdelingen v/kommunaldirektør Jo Frisch Kommuneadvokatens vurdering av 18. august 2006 som dermed er skrevet etter at han hadde gjennomgått rapporten fra PwC.

Det at avdelingsdirektøren ikke betalte, eller delvis betalte svart for tjenester og innkjøp fra to av etatens leverandører, definerer Kommuneadvokaten nå bare som momsunddragelse, som

«... er et lovbrudd mot staten, ikke ift. hans egen arbeidsgiver, Oslo kommune. Selv om han har gitt feilaktige opplysninger til kommunen, skiller hans forhold seg likevel ganske vesentlig fra Seksjonslederens, ettersom sistnevnte har gjort seg skyldig i korrupsjonslignende forhold ut fra den dokumentasjon som foreligger. Så synes ikke å være tilfelle for avdelingsdirektøren.»

Kommuneadvokaten tar ikke hensyn til at den nye dokumentasjonen fra PwC – som ikke forelå da Kommuneadvokaten skrev sin første vurdering 20. mars – beviser at avdelingsdirektøren har samarbeidd med en leverandør for både å få et betydelig prisavslag og for å unndra moms.

Kommunaldirektør Jo Frisch er ikke opptatt av om dette skal få konsekvenser for avdelingsdirektørens arbeidsforhold, men på ett punkt er kommunaldirektøren bekymra:

«Han har gjennom disse handlingene satt seg i en svært uheldig posisjon i forhold til den aktuelle leverandøren ...» (Brev av 29.9.2006 fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel til Kommunerevisjonen)

Prisavslaget som gratis fotocelle til utelys og svart betaling for graving representerte, sees ikke på som «å få arbeider utført for seg til en rimeligere pris...» slik Kommuneadvokaten skrev 20. mars 2006, se ovenfor. Alle vet jo at fotoceller for utelys ikke er gratis. Det er en kjent sak at slike vennetjenester ofte «bakes inn» i andre fakturaer, at sammenhengen er vanskelig å dokumentere når etaten godtar uspesifiserte fakturaer. Det betyr i så fall at det er Renovasjonsetaten som betalte for fotocella. Dette var en mye brukt metode i korrupsjonen som ble delvis avdekket i Boligetaten og i

Vedlikeholdsetaten tidlig på 1990-tallet.

Om seksjonslederen skriver kommunaldirektør Jo Frisch bl.a:

«Tildeling av oppdrag uten konkurranse har påført kommunen økonomiske tap. Dette bekreftes ... (av) en representant fra Oslo Byggentreprenører: "Jobbene hos Renovasjonsetaten har kommet lett, og til en timepris som har vært på et høyere nivå enn ved andre rammeavtaler.»

Kommunaldirektør Frisch konkretiserer fortsatt ikke avdelingsdirektørens ansvar for det økonomiske tapet, men sier bare:

«Avdelingsdirektøren har overlatt hele anskaffelsesprosessen til seksjonslederen uten nødvendig kvalitetssikring eller kontroll.»

Kommunaldirektøren anser det for et tillitsbrudd når avdelingsdirektøren «bevisst har gitt feilaktige opplysninger». På vanlig norsk kalles det å ljuge, men byrådsavdelingen drøfter ikke hva disse løgnene kan ha å si for avdelingsdirektørens troverdighet i saka som helhet. Han nekta jo for å ha fått tilkjørt kompostjord og for at han var kjent med og godkjente seksjonslederens omfattende misligheter – og dermed fikk han fortsette i jobben.

Kommunaldirektør Frisch – som neppe har skrevet sine konklusjoner uten samråd med byråd Peter N. Myhre - nevner ikke anbefalinga fra PwC om en byggtknisk sakkyndig vurdering av det arbeidet som er utført privat på eiendommene. Politianmeldelse av avdelingsdirektøren blir heller ikke nevnt. Byråd Myhre og kommunaldirektør Frisch synes det er nok med det som kalles en «forsterket tjenestepåtale». Og da Oslo kommune noe seinere leverer en politianmeldelse mot seksjonslederen, oppgis avdelingsdirektøren som et mulig sannhetsvitne for politiet. Dette er jo helt naturlig ettersom han «var nærmeste leder og overordnet til mistenkte».

Saka avsluttes

Renovasjonsetaten ble omorganisert mens granskinga av Avdelingsdirektøren pågikk. 1. juli 2006 – bare tre dager før PwC-rapporten med nytt bevismateriale forelå - tiltrådte Avdelingsdirektøren den nye stillinga han ble tilbudt. Han ble nå leder av etatens utviklingsavdeling med 17 ansatte. Formelt er dette beslutta av Renovasjonsetatens direktør, men en slik beslutning kunne ikke blitt tatt om den ikke var ønska av Peter N. Myhres byrådsavdeling.

Dette var kanskje en naturlig plassering av avdelingsdirektøren. En av de fire avdelingsdirektørstillingene hadde han *ingen* kompetanse til å fylle, og driftsavdelingen våget vel ingen å tilsette ham i - uvitende som han var om anskaffelsesrutinene i Oslo kommune. Helt fram til seksjonslederen ble avskjediga, forsvarte avdelingsdirektøren for øvrig sin venn seksjonslederen innbitt. Ingen har hørt at han har trukket «hekseprosess»-påstanden tilbake.

Etter at litt av historia om seksjonslederen og avdelingsdirektøren havna i pressa, ga medieomtalen et feilaktig inntrykk. Avislesere fikk vite at kommunens ledelse hadde om-plassert avdelingsdirektøren i oktober 2006, dvs. etter at byrådsavdelingen var ferdig med å vurdere granskingsrapporten fra PwC. (Se f.eks. Aftenpostens nettutgave 15. nov. 2006.) Men som vi har nevnt foran, var han jo trygt plassert i ny stilling allerede *før* PwC-rapporten forelå.

Høsten 2006

Den delvise oppryddinga som starta høsten 2005, var mulig fordi etatsjef Ramdahl blei midlertidig fjerna fra stillinga si 25. oktober. Byråd Peter N. Myhre hadde da gode argument for å fjerne etatsjef Ramdahl permanent fra stillinga:

- Stor misnøye blant de ansatte.
- Innkjøp for flere titalls millioner i strid med Lov om offentlige anskaffelser.
- Misligheter og korrupsjonsliknende forhold i en av etatens avdelinger.

Allikevel var byråd Peter N. Myhre og kommunaldirektør Jo Frisch så passive at de etter et år ikke lenger hadde noen sak mot Ramdahl. I oktober 2006 forklarte jo byråd Myhre i bystyret at etatsjefens ulovligheter «var ikke kjent for meg på det daværende tidspunkt», dvs. i årene 2002-2005. Og kommunaldirektør Frisch meldte omtrent samtidig at Ramdahl nå ville komme tilbake som etatsjef.

Ansatte i etaten blei rasende og trudde nesten ikke sine egne ører. Ikke bare hadde avdelingsdirektøren fått beholde jobben sin, nå skulle også den gamle etatsjefen komme til heder og verdighet. Et enstemmig allmøte sendte brev til kommunaldirektør Frisch:

«Vi føler misnøye med og bekymring over kommunens håndtering av saken, og konsekvenser for etatens framtid. Vi stiller oss uforstående til at en så viktig sak som påvirker alle etatens ansatte, kan få et såpass oppsiktsvekkende utfall.»

Dette brevet lekka ut i pressa, og kommunaldirektør Frisch måtte gi opp planene sine om å gjeninnsette etatsjefen i denne omgang. Da saka om alle de ulovlige anskaffelsene etter hvert også lekka ut, lei kommunaldirektøren et siste nederlag. Det ble umulig å la etatsjef Ramdahl gjenoppta sin gamle stilling.

Planen til kommunaldirektør Frisch om at avdelingsdirektørens tjuveri, samrøre, misligheter, ulovlige innkjøp og vennetjenester gjennom flere år, skulle ordnes og glemmes i all stillhet, ble heller ikke helt vellykket. Ansatte i etaten følte seg nå lurt trill rundt av byrådsavdelingen, og detaljer både i saka om etatsjefen, seksjonslederen og avdelingsdirektøren begynte å lekke ut.

Juni 2007

Vi har ingen grunn til å tru at avdelingsdirektøren i dag har grunnleggende begrep om anskaffelsesreglementet. I løpet av 2006 sendte Renovasjonsetaten mellom 15 og 20 medarbeidere og ledere på kommunens sertifiseringskurs for innkjøpere. Avdelingsdirektøren, som i juni forklarte granskerne fra PwC at han etter fem år som avdelingsdirektør fortsatt ikke hadde greie på disse reglene, så ingen grunn til å delta.

Da avdelingsdirektøren sommeren 2006 fikk overordna ansvar for prosjektet som skal få i gang kildesortering av plast og matavfall i Oslo, så han ingen grunn til å lage et budsjett. Totalbevilgningen var rundt 35 millioner, pluss 1,5 milliard som Energigjenvinningssetaten skal investere i sorterings- og biogassanlegg. Renovasjonsetaten skal anskaffe konsulenter, sette i verk informasjonskampanjer, foreta midlertidig ansettelser og kjøpe varer og tjenester for å få kildesorteringsutstyret ut til brukerne.

Prosjektstart var i august 2006 og ansettelsene foregikk utover høsten. Fra nyttår var rundt fire-fem årsverk knytta til prosjektet. Men våren 2007 var svært lite gjort ut over planlegging og reising. Bortsett fra informasjonstiltakene, var det fortsatt ikke laga noe budsjett for prosjektet. Etatsledelsen greip inn overfor avdelingsdirektøren fordi det blei lagt for lite vekt på kostnadene da innsamlingsmetoden skulle bestemmes. Da tallene for alle metoder blei gjennomgått, viste det seg at prosjektets metode var den mest kostbare.

Prosjektet blei pålagt en time-out i ca seks uker for å få en ny beslutning om metode. Midt i juni blei en ny metode for sortering og innsamling av plast bestemt på bakgrunn av alle tilgjengelige data.

Dette skippertaket krevde at mange medarbeidere i Renovasjonsetaten måtte legge fra seg sine egentlige arbeidsoppgaver for å jobbe med prosjektet. Igangsetting av pilotforsøk med innsamling ble utsatt minst et halvt år, og kostnadene til eksterne konsulenter løp hver dag med drøyt 1000 kr/time.

RVs bystyregruppe skreiv 20. juni 2007 et brev til byråd Peter N. Myhre og ba han gjøre:

«rede for hvilke vurderinger fra byrådsavdelingen som ligger til grunn for at avdelingsdirektøren med de to tjenestepåtalene har fått et så stort og prestisjefylt ansvar.»

Avdelingsdirektøren blei fratatt ansvaret for å lede prosjektet få dager etter at byråd Peter N. Myhre mottok brevet. Prosjektet ble flyttet til en annen avdeling.

Det er vanskelig å si presis hvor mye penger kommunen har tapt på dette. Bare de seks ukene med forsinkelser kosta minst en halv million kroner. Man kan bare spekulere i hva det har kosta å drifte prosjektet uten budsjett og nesten uten resultater fra august 2006 til juni 2007.

2. Nei, nei, gutt - dette må bli slutt!

Når man leser dokumentene i denne saka i kronologisk rekkefølge, er det slående at saka liksom blir mindre og mindre for hvert dokument. De innleide granskingskonsulentene anbefaler byggt teknisk befaring på avdelingsdirektørens eiendom,, og at Oslo kommune vurderer politianmeldelse. Når saka er ferdigbehandla i Peter N Myhres byrådsavdeling, står vi igjen med en tjenestepåtale og at en mindre momsunndragelse blir rapportert til Oslo fylkesskattekontor.

Avdelingsdirektøren får fortsette i stillingen med samme lønn som før. I forbindelse med omorganisering av hele etaten, blir han leder for en ny avdeling med betydelig ansvar. Han blir ikke fratatt noen fullmakter og han blir ikke en gang pålagt opplæring i innkjøpsreglementet. Hadde det ikke vært for omtale av saka – sånn som her – ville livet ha gått videre som om ingenting hadde skjedd, enda det ikke er tvil om at avdelingsdirektøren:

- stjal flere lass av etatens kompostjord og grus.
- fikk varer og tjenester gratis eller til reduserte priser av leverandører som samtidig leverte til avdelingsdirektørens del av Renovasjonsetaten.
- gjorde det mulig for seksjonslederen å få ei lang rekke varer og tjenester gratis eller til redusert pris, og å stjele fra etaten.
- ga falsk forklaring til Internrevisjonen og løy i sine første forklaringer da PwC granska forholda.
- systematisk brøt lover og regler for innkjøp i alle de åra han var avdelingsdirektør.

Kort sagt: Avdelingsdirektøren la til rette for, og beskytta i ei årrekke, de korrupsjonsliknende forholda som førte til at seksjonslederen som var hans underordna, til slutt ble stilt til ansvar og fikk sparken.

Etatsjef Ramdahl, avdelingsdirektørens nærmeste overordna, har mista stillinga som etatsjef bare takket være ansatte i etaten. Byråd Peter N. Myhre ville ikke fjerne Ramdahl, sjøl om han på ulovlig vis leide inn en gammel venn/kollega som advokat for etaten og var ansvarlig for ulovlig innleie av eksterne konsulenter for minst 30 millioner kroner.

Vi snakker om svære feil og mangler, og vi snakker om store pengebeløp. Allikevel ville verken kommunaldirektør Jo Frisch eller byråd Peter N. Myhre at reaksjonen skulle bli særlig mer enn: «Nei, nei, gutt, dette må bli slutt.»

I innledninga antyda vi at underordna ansatte i Oslo kommune ikke kan regne med å bli like mildt behandla av byråd og kommunaldirektør hvis de gjør alvorlige feil. Når en sjåfør eller en hjelpepleier stjeler, er det ingen som vurderer om det er «søfistikert» nok. Når omsorgspersonale «låner» penger av brukerne, er det ingen som vifter det bort fordi det er relativt små beløp og enkelt å avdekke.

Vi har sett på de nokså triste historiene til en sjåfør og to omsorgsarbeidere som stjal, «lånte» eller rota bort fra ett tusen og opptil 5 207 kroner.

3. Avskjed er Oslo kommunes reaksjon når en underordna stjeler i arbeidstida

Oslo kommune reagerer strengt når en ansatt stjeler penger eller andre verdier i arbeidstida. Reaksjonen er streng enten det gjelder tyveri fra kommunen eller fra privatpersoner som skal få hjelp fra kommunen.

Det er ikke mange slike saker hvert år, men den vanlige reaksjonsforma er oppsigelse eller avskjed og dessuten politianmeldelse. Alle avskjedssaker blir forhåndsklarert med finansbyråd André Støylen (H).

Bensintyveri for 5 207 kroner.

En sjåfør i en bydel hadde høsten 2003 problem med å få utført alle arbeidsoppgavene innen normal arbeidstid. Han fikk derfor anledning av sine overordna til å jobbe overtid.

I november 2004 oppdaga bydelsadministrasjonen at han hadde fylt bensin på sin private bil med bydelens bensinkort 15 ganger for i alt kr 5 027 i perioden 13.02.2004–02.09.2004. Sjåføren innrømma straks forholdet, og forklarte fyllingene med at han hadde jobba overtid uten å skrive overtidslister, og dermed måtte han kompensere den manglende lønna med å fylle bensin for bydelens regning. Han fylte ikke bensin på bydelens regning etter 02.09.2004 og forklarte dette med at han ikke arbeidet overtid etter den tid. Han betalt tilbake kr 5 027 ved å la seg trekke i lønn.

Han hadde signert med sitt eget navn på alle kassalappene der han hadde kjøpt bensin.

Sjåføren ble avskjediga 13. desember 2004.

Påstand om tyveri av to ganger 500 kroner

To av dem som får hjelp fra hjemmetjenesten i en bydel, fortalte sommeren 2006 følgende til en av bydelens ansatte: En hjelpeleier i hjemmetjenesten tilbød seg i februar 2006 å kjøpe rimelige sigaretter i Danmark for en av de to. Hjelpepleieren fikk med seg 500 kroner for å ordne dette, men leverte verken

sigaretter eller penger tilbake.

Den andre hadde opplevd noe lignende. Hun fortalte at den samme hjelpepleieren hadde tilbudt å kjøpe billig fotkrem i Sverige for 500 kroner. Denne brukeren fortalte at hun sendte med 500 kroner, men at hun verken fikk fotkrem eller tilbakebetaling av pengene.

Bydelsdirektøren fant at begge brukernes forklaringer var svært troverdige. Hjelpepleieren ble derfor avskjediga fra sin stilling 12. september 2006. To dager etterpå ba bydelsdirektøren Helsetilsynet i Oslo og Akershus vurdere om vedkommende burde fratras autorisasjonen som hjelpepleier.

Bydelsdirektøren anmeldte dessuten hjelpepleieren for å ha svindla til seg kr. 500 fra to brukere i bydelen. Politiet henla begge sakene på grunn av bevisets stilling.

En hjemmehjelper er kommunens representant. De som mottar hjemmetjenester, skal kunne stole på dem som på kommunens vegne kommer for å hjelpe dem.

Men bydelsdirektøren, som fant hjemmetjenestebrukernes forklaringer svært troverdige, syntes ikke det var nødvendig å erstatte tapet de to ble påført. På direkte spørsmål fra RV, svarte byråd Sylvi Listhaug (FrP) at hun var helt enig: «Jeg har ikke tatt initiativ overfor bydelsdirektøren om å endre avgjørelsen», skrev hun i brev datert 9. august 2007 til RVs bystyregruppe.

Byråd Sylvi Listhaug hadde også en juridisk begrunnelse for dette:

«Tjenestene den ansatte tilbød brukerne, som kjøp av sigaretter i Danmark og billig fotkrem i Sverige kommer etter lovverket ikke inn under kommunens erstatningsansvar.»

«Lånte» penger av klient – fikk avskjed.

Ei anna sak handler om litt større beløp. Styreren ved en bolig for psykisk utviklingshemma oppdaga i september 2005 uregelmessigheter i regnskapet til en beboer. Beboerens primærkontakt blei innkalt til møte. Vedkommende innrømma å ha lånt 2000 kr. av beboeren 12. november 2004 og først betalt dette tilbake 20. september 2005, dvs. etter at uregelmessighetene ble

oppdaga. Dessuten mangla det bilag eller annen dokumentasjon for uttak på til sammen 5 000 kroner i en periode på ett og et halvt år.

Bydelen ga primærkontakten avskjed, men anmeldte ikke forholdet til politiet. Bydelen har ikke krevd at den avskjedigete skal betale tilbake de 5 000 kronene som det mangla dokumentasjon for. Kommunerevisor opplyste i januar 2006 at bydelen heller ikke har erstatta tapet overfor beboeren.

Når det gjelder denne siste saka, er det også verdt å nevne at vi har å gjøre med en generell svikt i Oslo kommune. Den kommunale ledelsens unnlatelser har gjort det lettere å stjele:

Ett og et halvt år etter at den nevnte primærkontakten ble avskjediga, undersøkte Kommunerevisjonen i 2007 regnskapsførselen i ti boliger for psykisk utviklingshemma i ti bydeler. Kontrollutvalget konkluderte slik etter å ha gjennomgått rapporten:

«Undersøkelsen har vist at alle de ti boligene hadde vesentlige mangler i den økonomiske forvaltningen av brukermidler. Undersøkelsen viste bl.a.:

- Fem av de ti boligene kjente ikke til og fulgte ikke kommunens instruks. I alle disse boligene var det manglende dokumentasjon i regnskapene.*
- De fem boligene som oppga at de fulgte kommunens instruks hadde vesentlige mangler i sine rutiner.*
- Tilfredsstillende kontroll av regnskap ble bare gjennomført i en av boligene.*
- Ofte manglet det skriftlige avtaler om den økonomiske forvaltningen med hjelpeverge eller annen representant for bruker.*
- Regnskapsføring og dokumentasjon av utgifter og inntekter var svært mangelfull ved seks boliger. (Fire av disse har nå vært gransket og rapportert til bydelene. Det ble konstatert misligheter ved to av boligene.)»*

Byrådet hadde altså i løpet av ett og et halvt år ikke klart å iverksette det som trengs av opplæring og kontroll for å sikre at pengene til psykisk utviklingshemma blir forvalta i samsvar med kommunens egne regler.

Byrådet's holdning er klar – når det gjelder underordna ansatte.

Vi har sett på reaksjonsformene i de sakene vedrørende økonomiske misligheter som Kontrollutvalget i Oslo kommune har behandla i 2006 og hittil i 2007. De tre enkeltsakene som er nevnt ovenfor, forteller at Oslo kommunes ledelse ser svært alvorlig på økonomiske misligheter som en ansatt begår i arbeidstida. En hjemmehjelper fikk avskjed, og kan risikere å miste levebrødet sitt for å ha stjålet 1 000 kroner, sjøl om politiet ikke fant grunnlag for å reise straffesak. En ansatt ved en bolig for psykisk utviklingshemma fikk avskjed i et tilfelle der det som var bevist, var at vedkommende hadde «lånt» 2 000 kroner, som ble betalt tilbake da uregelmessighetene ble oppdaga. De øvrige 5 000 i udokumenterte uttak i denne saka, *kan* være regnskapsrot. Det viste seg jo etterpå at regnskapsrot var svært utbredt i ti undersøkte bydeler. Men det *kan* også være tjuveri for en større eller mindre del av summen. Verken «lånet» eller de udokumenterte uttakene ble anmeldt. Ingen av de to bydelsdirektørene syntes det var nødvendig å erstatte det tapet som brukere av kommunens tjenester var påført.

Vi kan slå fast: De sakene som har vært forelagt Kontrollutvalget i denne bystyreperioden, viser at byrådet håndhever streng reaksjon når det avdekkes at en underordna ansatt har begått økonomiske misligheter i arbeidstida eller i kraft av det ansvar og de muligheter som den kommunale stillingen gir.

4. Noe må gjøres

RV mener at denne forskjellsbehandlingen ikke kan fortsette. Erling Folkvord og Liv Gulbrandsen har foreslått to tiltak som bystyret enda ikke har tatt standpunkt til:

Forslag til bystyrevedtak om å innføre likebehandling i mislighetssaker:

- 1. Bystyret forutsetter at kommunens disiplinærreaksjoner i mislighetssaker ikke skal påvirkes av om den ansatte har en ledende eller en underordna stilling.*
- 2. Bystyret ber byrådet legge fram sak om hvilke endringer som eventuelt trengs i kommunens regelverk og praksis for å sikre likebehandling i slike saker i framtida.*

RV mener også det er uakseptabelt at Oslo kommune ikke dekker tapet til personer som blir skadelidende fordi noen stjeler i arbeidstida. Det er ikke mange slike saker, men det er uakseptabel dobbeltmoral når en bydelsdirektør avskjediger en person som har stjålet 500 kroner, og samtidig unnlater å dekke tapet til den som er blitt frastjålet penger.

RV har derfor foreslått at kommunen skal dekke tap som tjenestemottakere påføres på grunn av tjuveri begått av personer som arbeider for Oslo kommune.

Forslag til bystyrevedtak om erstatning for tap som tjenestemottakere påføres på grunn av tyveri fra personer som arbeider for Oslo kommune:

- 1. Bystyret forutsetter at Oslo kommune raskt skal betale erstatning til den skadelidte i de få tilfellene der hjemmetjenestebrukere eller andre som mottar tjenester fra kommunen, blir utsatt for tjuveri begått av*

kommunalt ansatte eller ansatte i firmaer som arbeider på oppdrag for kommunen.

2. Erstatningen utbetales uavhengig av om kommunen lykkes med å fremme økonomisk krav mot tjuven.

Bystyrets første behandling av disse forslagene er 29. september. Da blir de trulig sendt til bystyrets finanskomite som skal forberede realitetsbehandling seinere på høsten. Organisasjoner og enkeltpersoner som ønsker å komme med kommentarer eller synspunkter før bystyret avgjør om regler og kommunal praksis skal endres, kan henvende seg til Bystyrets sekretariat, Rådhuset, 0037 Oslo. Det enkleste kan være å ta kontakt muntlig eller skriftlig med komitesekretæren i finanskomiteen:

Komitesekretær Vera Holst Eckbo

Tlf: 23 46 16 28 **Adr:** Oslo bystyre, Finanskomiteen, Rådhuset, 0037 Oslo

E-post: postmottak@bys.oslo.kommune.no **Faks:** 23 46 14 70

TOM SIDE

Rødt/Raudt/Ruoksat

www.roedt.no

www.rodtoslo.no

Ta kontakt med bystyregruppas kontor hvis du vil bestille flere hefter eller kontakte Rødt Oslos Antikorrupsjonsutvalg. Heftet koster kr. 20,-.

Tlf: 23 46 19 21 **Adr:** RVs bystyregruppe, Rådhuset, 0037 Oslo

E-post: oslo@roedt.no **Nett:** www.rodtoslo.no

Kr. 20,-